

lipu tenpo

nanpa linja

jan pali

jan Alonola + jan Ke Tami + jan Kuku
+ jan Lapate li toki.

jan Alonola + jan Juwan + jan Kasape
+ jan Ke Tami li alasa e pakala toki.

jan Alonola + jan Ke Tami li sitelen.

jan Simo li sitelen e sitelen sinpin.

jan Kasape li sijelo e lipu.

jan Alonola + jan Sonatan li lawa e kulupu.

♪ o kama pona

lon lipu tempo!

linja li lon seme?

linja li lon ale.

o pilin e supa

lawa sina!

lipu ni la o kama

sona e linja soweli

e soweli linja.

o lukin e tomo tawa

linja e linja jan e musi

linja e toki linja.

kin la o lukin

e sitelen musi mute

lon lipu ni. ona la

linja o musi tawa sina!

- jan Sonatan

jo

sona 3 pipi linja
pi noka ala

4 tomo tawa linja

6 linja pipi
li wawa seme

8 mun lili

toki pona 9 ilo pi sona ilo
li kama sona
e toki pona

musi 10 toki musi pi
kulupu Lanu

13 olin pi ken ala

13 pilin olin
en pilin utala

13 toki linja tu

14 musi linja Tapatan

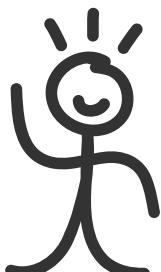
15 seme li mi

15 kijetesantakalu o

lipu ni li tan kulupu
lipu tempo e.V. ·

kulupu ni li lon ma Aken ·
ona li lon ma Tosi ·

mi pana e lipu ni
lon tempo nanpa 2024 ·

pipi linja pi noka ala

tan jan Alonola
sitelen li tan jan Ke Tami

→ **pipi linja mute li lon**, taso pipi linja ale li linja li sike li lili. tempo pini mute la jan li pilin e ni: pipi lili li akesi. nasa a! taso tempo ni kin la pipi linja li ken nimi pi pipi mute ante.

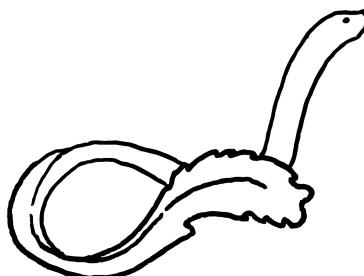
pipi linja pi noka ala o ni: ona li linja. ona li jo ala e noka. mute la ona li jo ala e oko. ona li jo ala e palisa sijelo. ona li awen a linja: pipi kule li pipi linja ala. taso pipi kule sin li sama pipi linja tawa lukin. pipi linja li tan kulupu pipi mute. ni la ona li ante mute!

pipi linja li lon ma mute. ona li lon insa ma li lon telo li lon insa ko. pipi linja li lon anpa telo kin! ona li moli ala lon ma seli ni. ona li ken lon ma lete kin! nasa la pipi linja li ken lon soweli lon kasi. pipi linja ni li ken ike tawa ona li ken pona tawa ona. suli la ona li moku e kasi moli.

ma la pipi linja ma li lon. ona li pona mute tawa ma. ona li moku e jaki e ijo moli ale lon ma. ni la kasi li ken moku e jaki pi pipi linja ma. kin la ona li pona mute tawa soweli mute: waso en soweli en kala li ken moku e pipi linja. ona li kama moli la, pipi linja li moku e ona. ni la sike moku li pini.

taso pipi linja li ken ike kin. ona li ken lon sijelo jan. sijelo jan la ona li moku e moku jan. ni la ona li kama suli lon insa. sina wile ala e pipi ni lon sina la o moku ala e moku jaki!

mute la pipi linja li pona. jan li kama sona e ni: pipi linja lili mute li lon. ona li lili sama kiwen lili ko! pipi lon ma Oselija¹ li ken suli mute! ona li ken suli sama jan tu (3 m)! anpa telo la pipi linja li kama nasa. ona li ken suno! ona ante li ken lon tempo suli ni: tempo sike tu ale²!

I

¹ pipi ni li tan ma ma Witolija lon ma Oselija. nimi Lasina ona li *Megascolides australis*.

² mi kepeken nasin nanpa pona. nasin pu la nanpa li “ale ale”.

tomo tawa linja

tan jan Alonola

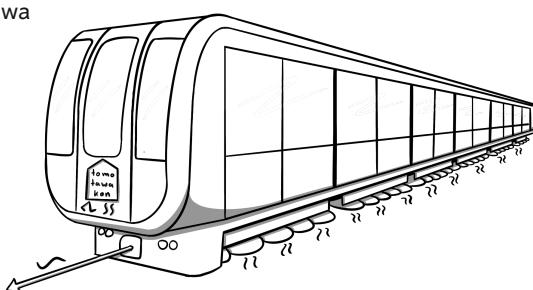
→ **tomo tawa mute li lon.** tomo tawa li tawa lon nasin. nasin li ken ma li ken kiwen li ken linja kiwen. tomo tawa linja li ken tawa lon linja kiwen. taso ona li ante mute!

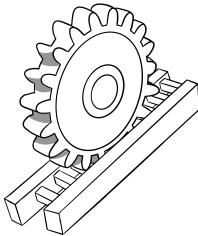
ken la sike pi tomo tawa linja li sike pi insa kon. ken la ona li sike kiwen. sike pi insa kon? lon a! ni li nasa. suli la tomo tawa pi sike kon li ken tawa kepeken linja kiwen wan. linja kiwen ni li ken lon anpa pi tomo tawa anu lon sewi pi tomo tawa.

mute la tomo tawa linja li jo e sike kiwen. sike kiwen lili la tomo tawa linja li ken tawa lon linja sewi. jan li ken tawa sewi nena kepeken tomo tawa linja ni. taso mute la nasin li lon ma li lon sewi ala. nasin li linja kiwen tu. tomo tawa linja li tawa lon nasin ni. tomo tawa linja ni li ken suli. taso ma Tosi la ona o lili (< 740 m). ma suli la tomo tawa linja li ken suli mute. tempo pini la lon ma Oselija la tomo tawa linja li suli mute a. ona li jo e kiwen lon insa ona. ona li kepeken tomo tawa tu tu ni: ona li tawa e tomo tawa linja kepeken wawa!

taso tomo tawa linja li ken tawa lon ma tomo kin. ma tomo la ona li suli ala. ona li ken tawa lon nasin linja. nasin linja ni li ken lon nasin pi tomo tawa! ni la tomo tawa ante li ken tawa lon nasin wan. ike la tomo tawa linja nasin li tawa lon nasin pi tomo tawa ale la tomo tawa ale li ken pakala e ona. tomo tawa ale la taso tomo tawa linja li pakala lili.

mute la tomo tawa ilo wan li tawa e kulupu pi tomo tawa. tomo tawa ilo en kulupu pi tomo tawa li tomo tawa linja. taso tomo tawa linja ante li lon. ma tomo San Pansiko (San Francisco) la tomo tawa li tawa kepeken linja. nasin ale la linja li lon anpa. tomo tawa li jo e ilo ala li tomo taso. tomo tawa li wile tawa la jan li luka e linja. linja li tawa la tomo li tawa. linja ale li kama wan lon tomo wan. tomo ni la ilo suli li lon. ona li tawa sike e linja ale.

ma pi nena mute la tomo tawa linja li ken
ala tawa pona. tomo tawa linja li ken ala
tawa sewi kepeken sike kiwen. ni la jan
li pali e sike kiwen pi nena mute. tomo tawa
li ken tawa sewi kepeken ona, ni li lon
kulupu nena Alepen.

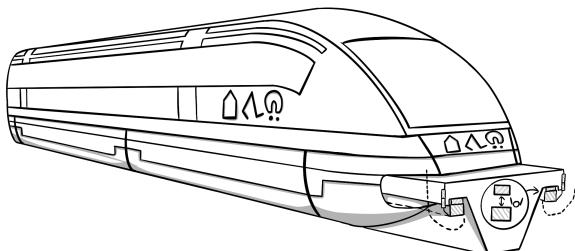
ken lili la tomo tawa linja li jo ala e sike
tawa. ona li tawa kepeken nasin tu ni.

nanpa wan la ona li kepeken e kon tawa.
kon li tawa anpa la tomo tawa li tawa sewi.
ona li ken tawa sinpin kepeken kon anu
kepeken ilo ante. ma Esalasi (Österreich) la
tomo tawa linja kon li lon. ona li tawa sinpin
kepeken linja. linja li tawa e ona.

nanpa tu la ona li kepeken e kiwen taki.
seme li kiwen taki? kiwen taki li jo e wawa
taki. wawa taki li tawa e ona. kiwen taki tu
li lon la ona li tawa wan anu tawa weka.
kiwen taki li lon. taso linja pi wawa ilo li ken
kama taki kin! wawa ilo lon linja li ante la
linja li taki. tomo tawa taki mute li lon. jan
li ken tawa kepeken tomo tawa taki wan
taso. tomo tawa ni li lon ma Sonko. taso
sona ona li tan ma Tosi. ma Tosi la ona
li pali pi nanpa wan e tomo tawa taki
Tanlapi (Transrapid). tan seme la ona
li lon ala ma Tosi? nasin ona li mani mute!
mani la ona li ike. taso ona li tawa suli
(>180 km/h) la mani la ona li pona. taso
tawa lili la ona li ike.

pini la tomo tawa linja li pona mute tawa
jan. tomo tawa ale la ona li pakala lili
li pana lili e kon ike. o kepeken e ona! ona
li musi.

I

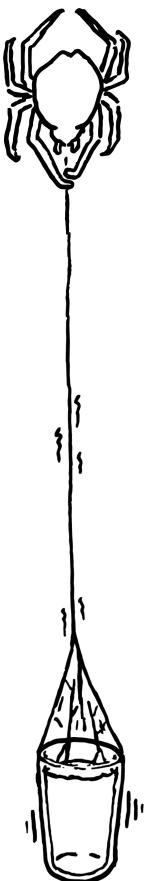
linja pipi li wawa seme

tan jan Ke Tami

→ **o pilin:** sina wile tawa e ijo la
sina wile jo e ijo ni lon luka sina.
taso ijo li suli wawa la ona li wile
tawa anpa li anpa e luka sina.
suli ike la ijo jo li ken pakala a
e luka sina. suli pi ike mute la ijo
li weka e luka tan sina. ni la o jo
kepeken luka sina ala, o jo
kepeken linja wawa. taso linja
seme li wawa? mi wile toki
e linja wawa ken wan.

pipi mute li ken pali e linja
kepeken monsi ona. ona pi noka
luka tu wan li ken pali e linja
wawa a. ona wan li pali e linja pi
wawa suli a. taso sina ken pilin
ante: sina ken pakala e linja pipi
kepeken wawa lili pi luka sina –
seme la linja pipi li wawa?

a, linja li lili la wawa ona li lili. lili
ona la pipi ona mute li ken awen
lon ona li pakala ala e ona. linja
ante li lili sama la pakala li kama
tan pipi mute ni. taso linja pipi
li awen.

linja pipi li lili seme? o lukin
e lawa sina. linja li lon lawa la
linja lawa li suli lon linja pipi.
linja pipi li suli sama linja sina la
ona li ken wawa a. sina wile
moku e telo la sina pana e telo
lon pokи. linja li ken awen jo
e pokи telo e telo pokи. linja sina
li ken ala ni; ona li kama pakala.

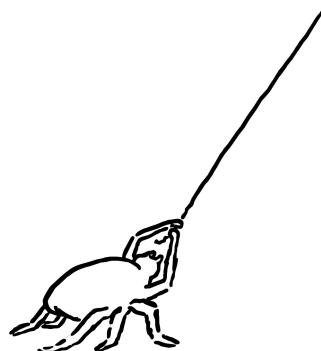
mi wile suli sin e linja. o lukin
e luka sina. pini luka la palisa
luka li lon. pini palisa la kiwen
li lon. sina lukin e kiwen tan sewi
la kiwen li suli pona. sina ken
lukin pona e ona. sina lukin
e ona tan poka la ona li suli lili.
sina awen ken lukin e ona, taso
suli ona li sama ala suli pi lukin
sewi. linja li kama suli sama suli
kiwen poka la, seme li ken awen
lon ona li pakala ala e ona?
o lukin lon tomo sina. tomo sina
li jo ala jo e soweli? soweli li suli
mute ala la sina ken awen sewi
e ona kepeken linja a. soweli
tomo li suli mute la linja li kama
pakala.

linja o suli sin. sina o lukin e poki lon len
 sina. sina jo ala jo e mani? o jo e mani wan
 pi sike kiwen. o pana e ona lon supa. sewi
 la, sina lukin e ona sike e sike ona e suli
 pona ona. poka la, sina ken lukin e selo ona
 taso e lili ona. suli pi linja pipi li sama lili pi
 mani sike la, linja li kama wawa a. sina wile
 sewi e sina e mama sina tu kepeken ona la
 ona li kama ala pakala. sina wile pakala
 e ona la o pana e mute pi kulupu sina.

suli sin la o lukin e pini luka sina. palisa luka
 li lon, taso sina ken tawa nasa e ona sama
 linja. linja pipi li suli sama linja luka ni pi
 tawa nasa la wawa linja li ken suli mute.
 linja luka sina li ken ala wawa sama: linja
 pipi li ken awen jo e tomo a! linja luka sina
 li lili la linja pipi pi suli sama li ken jo e tomo
 suli. linja sina li lili la linja pipi li ken jo
 e tomo lili.

wawa ona li pona a. ni la jan li kepeken ona
 anu seme? a, ona li ken ala! linja li tan pipi
 taso li lili taso. jan li wile sona pali e linja
 sama, taso ni li wile e sona sin e nasin sin.
 pona la, linja ante li ken wawa sama, li ken
 wawa suli, li tan kiwen. taso kiwen ona la
 linja ni li wile a tawa anpa. linja pipi li wile
 ala tawa pi wawa sama. pona ni pi wile
 tawa la jan li awen alasa e sona e nasin. □

mun lili

**tan jan Alonola
sitelen li tan jan Ke Tami**

→ **ma sewi la ijo mute li lon.** suno en mun en ijo ante li lon. mi lon ma. ma ni li jo e mun. ma ni li mun suno. taso suno mi li jo e mun mute. mun suli en mun lili en mun mun li lon. mun lili li lili mute li sike e suno.

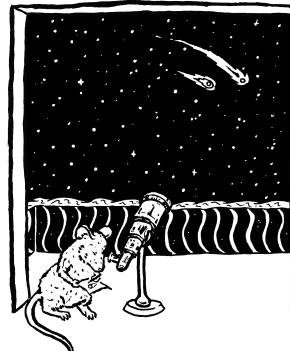
mun lili mute li lon. taso tempo pini la jan li sona ala e ona tan ni: ilo lukin pona li lon ala.

jan li sona e mun lili telo. jan li sona e ona tan tempo pini mute a. suli la, mun lili Ali li lon. jan li sona e ona tan tempo pini mute. taso tempo pini la jan li pilin e ni: mun lili Ali li lon, jan sewi li wile pakala e ona! jan Ali li kama sona e ijo mute pi mun lili Ali. ni la ona li nimi e ona. mi sona pona e mun lili telo tan ni: ona li lon poka pi ma mi la nasin ona li suno!

mun lili kiwen la, jan Situ (Titus) li toki e ni:

mun luka tu li lon. mun li sike e suno. sina ken sona e sike mun kepeken sona nanpa. taso lupa suli li lon. lupa en sona nanpa la, mun namako o lon.

ni la jan li alasa e mun namako. jan Sa (Zach) li pali e kulupu alasa mun (toki Tosi: Himmelpolizey). kulupu alasa mun li alasa ala e mun lili nanpa wan. jan Pijasi li alasa e mun lili nanpa wan. jan Pijasi li sona e kulupu alasa mun e nasin ona la ona li sitelen e sona pi mun lili sin kepeken

nasin pi kulupu alasa mun. taso sijelo pi jan Pijasi li kama ike la ona li ken pini ala e pali ona. taso jan Ka (Gauß) li pali e nasin nanpa sin. jan Olepa (Olbers) li ken alasa e mun lili kepeken nasin nanpa pi jan Ka. ona li alasa e mun lili ni: mun Sele (Ceres) en mun Pala (Palas) en mun Weta (Vesta). taso mun Weta li mun lili nanpa tu tu. jan Asin (Harding) li alasa e mun nanpa tu wan. ona li mun Juno.

tempo kama a la jan li alasa e mun lili nanpa luka. kama la jan li alasa e mun Netun (Neptun). mun Netun li mun nanpa luka tu wan – taso tempo pini la jan li toki e ni: ona li mun nanpa luka luka tu wan. tan seme? ona li nanpa kin e mun lili a!

jan li alasa e mun lili mute a. ni la ona li toki e ni: mun lili en mun suli li ante. ni la mun Netun li kama mun nanpa luka tu wan.

sike tu pi mun lili li lon. sike nanpa wan li lon poka pi mun suli nanpa tu tu li lon poka pi mun suli nanpa luka.

mun lili kiwen en mun lili telo li lon. mi toki e ni: ona li mun *lili*. taso ona li lili ala. ken la ona li suli sama jan. ken la ona li suli sama tomo. ken la ona li suli sama nena suli a! **I**

ilo pi sona ilo li kama sona e toki pona

tan jan Lapate
sitelen li tan jan Alonola

→ sike suno tu pini la, esun OpenAI li pana e ilo TokiKipisi (ChatGPT) tawa ale. lili la, jan sona li pali e ilo TokiKipisi sama insa pi lawa jan. ijo mute lili a li lon insa pi lawa jan. sama len la, linja mute a li wan e ijo lili lawa. nasin sama la, ilo TokiKipisi li jo e poki lili mute a e linja mute pi poki ni. jan sona li pali e ilo la, ona li pana e toki mute a tawa ona. ilo li pali kepeken toki ni sama ni: nimi wan li ken lon poka pi nimi ante lon tempo mute la, ilo li kama sona e kulupu lili ni. ale ni la, pali ona li sama lili tawa ni: ona li wan e poki lili tu kepeken linja. (lon la, pali ilo li wile e toki mute!) ona li kama sona e kulupu nimi mute a. ni la, ona li ken pali e toki sin kepeken sona pi kulupu ni. ona li pana e nimi wan la, ona li alasa e nimi ante kepeken sona ona pi kulupu nimi, li pana e ona lon poka pi nimi nanpa wan. ilo ni li ilo pi sona ilo.

taso jan li pana e sona tawa ilo la, ona li pana e toki pona lili a tawa ilo. ni la, ilo TokiKipisi li toki pona kepeken nasin nasa anu nasin ike. mi toki e ni tawa Kipisi-4: “sina la, toki pona li pona tan seme?” ona li ken sona e toki mi; taso ona li toki tawa mi kepeken toki Inli! mi toki sin tawa ilo TokiKipisi “o toki e ni kepeken toki pona

taso!” ona li toki sin tawa mi, kepeken toki pona. taso nimi lawa pi linja ale li awen kepeken toki Inli:

Simplicity: Toki Pona li jo e nimi lili, wan taso tawa nimi mute pi toki ante. Ni li pona tawa kama sona e toki.

Philosophical Aspect: Toki Pona li kama tan pilosopi pi pona en lili. Ni li pana e sona pi ma en jan pi pona en lili.

Mental Clarity: Toki lili li ken pana e sona selo e toki.

Linguistic Study: Toki Pona li pona tawa sona e toki en sona e nasin pi toki lili.

Community: Kulupu pi toki Pona li pona en li open.

Artistic and Creative Use: Toki Pona li pona tawa sitelen en kalama musi tan ni: ona li lili en nasa.

Educational Tool: Toki Pona li pona tawa sona pi toki en sona pi toki kepeken sona lili.

ni ale li nasa li ike a! lukin mi la, ona li ante e nimi wan pi toki Inli tawa nimi wan pi toki pona. suli la, ona li pana pakala e nimi “en” tawa nimi “and” pi toki Inli.

ni la, mi pana e sona pi toki pona tawa ilo sin pi ilo Kipisi-4. mi pana e lipu mute pi toki pona tawa ona: mi pana e lipu tempo luka wan e lipu mute pi kama sona toki pona tawa ona. mi nimi e ona kepeken nimi jan Ana¹. tempo ni la ona li ken ala ken toki pona?

mi wile sona e ijo sama la, jan Ana li toki e ni: “toki! toki pona li pona tan ni: ona li simple, li open. toki pona li jo e nimi lili taso, ni la, jan li ken kama sona e ona kepeken tempo lili. toki pona li pona tawa toki pi pilin pona e pilin ike, li kama e kulupu pi jan pona. ona li kama e sona e pilin pi jan ante kepeken nimi lili taso. ni li pona tawa mi. sina la, seme li pona tawa sina e toki pona?” toki ni li pona ala. taso sina weka e nimi Inli “simple,” sina pona e pakala lili la, ona li ike mute ala. tempo la, jan sin pi toki pona li ken toki sama ni.

pakala ona la, jan Ana li sama jan pi kama sona. mi pona e pakala ona kepeken toki pona la, ona li kama pi pona lili.²

taso lon la, toki pona la, jan Ana li wawa ala. mi la, ilo sona pi tempo lon li ken ala kama sona pona e toki pona. jan li pali e ilo TokiKipisi la, ona li pana e toki Inli mute e toki Epanja mute e toki ma ante mute tawa ilo. taso ona li pana e toki pona pi mute lili a. jan sona li pali e ilo sin kepeken toki pona mute la, ilo li ken toki pona. jan pi toki pona o pali e ilo sona ni pi toki pona!³

I

¹ sina kin li ken toki tawa jan Ana: <https://chat.openai.com/g/g-ztaT07qRz-jan-ana>. taso sina o pana e mani tawa esun OpenAI. sina o esun e nasin “Plus” pi ilo TokiKipisi.

² sina ken lukin e toki ni: <https://chat.openai.com/share/42e6ae29-ec4f-49c0-9507-eac6019e5da3>; sina o pana ala e mani tawa esun [OpenAI].

³ tempo poka a la, ilo [Claude 3 Opus] pi nasin sin li kama lon. jan li pana e toki pi mute lili tawa ilo ni la, ona li ken kama sona e toki. ni la, toki pona la, ona li wawa. lipu tempo kama la, mi pana e lipu sin pi ilo ni!

toki musi pi kulupu Lanu

tan jan Kuku
sitelen li tan jan Alonola

→ **tempo pini weka la**, jan ale pi kulupu Lanu li lon ma kasi li lon ma tomo mute. taso kulupu Lanu li pona ala tawa kulupu Waka. ni la, kulupu Waka li alasa weka e kulupu Lanu tan ma kasi. ni la, kulupu tu li open utala. taso, utala la, kulupu Waka li nanpa wan. ni la, kulupu Lanu li weka tan ma kasi li open lon ma tomo taso. ona li lon ala ma kasi la, ona li pilin ike li toki e ni tawa kon sewi ona: “kon sewi o! o pana e ma tawa mi mute, o weka e jan ike tan kulupu Waka”.

tempo ni la, ona li lon ma tomo mute. taso, jan lawa pi kulupu Waka li wile e ni: kulupu Lanu li lon ma tomo wan taso. ona li open e utala sin. utala ni la, kulupu Lanu li utala kepeken wawa ona ale tan ni: ona li nanpa wan ala lon utala la, ona li ken ala lon ma tomo mute. taso... taso... kulupu Waka li anpa e ona. jan lawa pi kulupu Waka li toki e ni tawa kulupu Lanu: "mi anpa e sina la, sina ken lon ma tomo wan taso. nimi pi ma tomo ni li ma tomo Noko". jan pi kulupu Lanu li open tawa ma tomo sin ni. pona la, ma tomo Noko li sin la, jan li lon ala. kulupu Lanu li ken lon tomo ale.

ma tomo ni la, jan sin li kama lon li kama sona e ni: tempo pini la, kulupu ona li wawa li lon ma mute. taso, tempo lon la, ona li wawa ala li lon ma tomo wan taso. ni la, jan ni li pilin ike mute li pilin e wile wawa. kulupu pi jan lili ni la, jan meli wan li lon. nimi ona li jan Tenaka. ona li wile wawa e ni: kulupu Lanu li ken lon ma mute. tempo pimeja wan la, ona li weka tan ma tomo Noko li tawa ma tomo ante pi kulupu Waka. jan lawa pi kulupu Waka li lon ma tomo ni. jan Tenaka li kama lon ma tomo pi kulupu Waka li lukin li kama sona e ni: ma tomo ni la, jan li pali e tomo kepeken kasi kiwen taso! tempo kama la, jan lawa pi kulupu Waka li tawa lon ma tomo esun li esun e len sin. jan Tenaka kin li lon ma tomo ni. ona li toki e ni tawa jan lawa pi kulupu Waka: "jan lawa o! o pana e ken tawa kulupu Lanu mi!". jan lawa li toki e ni: "a! sina ken ala lon ma tomo ni! mi pana ala e ken tawa kulupu sina la, sina pali e seme?". jan Tenaka li toki e ni: "sina pana ala e ken tawa kulupu mi la mi utala e sina". jan lawa li toki e ni: "utala la, mi nanpa wan. tempo pini weka la, mama mi li anpa e sina!". jan Tenaka li pilin e ni: "kulupu Waka

o awen...". ona li weka tan ma tomo pi kulupu Waka li tawa ma tomo Noko. ona li kama li toki e ni: "jan ale o! tempo pini poka la, mi toki tawa jan lawa pi kulupu Waka. sina wile ala wile e ken e wawa? sina wile lawa e ma suli anu seme? sina wile e ni la, o kute e mi". jan ale li wile e ni. ni la ona li pini pali li open kute. jan Tenaka li toki e ni: "kulupu Waka li pilin wawa mute, taso ma tomo ona la jan li pali e tomo kepeken kasi taso. mi mute li ken seli e tomo ale!". jan li toki e ni kepeken kalama mute: "mi wile e ni! o moli e jan ale pi kulupu Waka!".

jan Tenaka li kama jan lawa pi kulupu utala sin ni. tempo suno kama la, kulupu utala li open tawa ma tomo pi kulupu Waka. ona li kama lon ma tomo li kama sona e ni: ma tomo la, seli li lon! kulupu utala la, jan pi mute lili li toki e ni: "pona a! mi wile ala pali. mi pilin pona tan ni: mi mute li ken lukin e ni: jan ale pi kulupu Waka li moli". taso jan Tenaka li toki e ni: "kulupu utala o! mi lawa e sina la, o kute e mi. ma tomo ni la, seli li ken moli e jan ale. mi sona e ni: kulupu Waka li ike tawa sina, taso ona li jan sama mi mute. mi mute o pana e pali tawa ni: ona li moli ala". ni la, kulupu utala li lanpan² e telo tan linja telo li tawa pana e telo tawa ma tomo. kulupu utala li kama lon ma tomo la, jan mute li toki e ni: "seme a? jan pi kulupu Lanu li wile ala e moli mi? nasa a". tempo kama lili la, seli ale li weka tan pali pi kulupu utala. taso, kulupu utala en kulupu Waka li kama sona e ni: tempo seli la, jan lawa pi kulupu Waka li lape lon tomo ona li pali ala! jan pi kulupu tu li toki e ni: "o moli e jan lawa! ona li ike mute!". kulupu tu li tawa tomo suli pi jan lawa li open e lupa. jan utala pi jan lawa li pilin monsuta¹ mute tan ni: ona li ken ala utala e kulupu suli ni! jan li kama lon ➔

tomo pi jan lawa li toki e ni: “sina ike a! sina o moli! o toki e toki pini sina!”. jan lawa li lukin e kulupu ni li toki e ni: “a! jan pi mani ala o! o lon ala tomo ni, sina ken jaki e ona”. toki ni li jaki mute la, jan meli wan li pana e ilo kipisi lon sijelo pi jan lawa. jan mute li lukin e ni li toki e ni kepeken kalama wawa: “wawa! jan lawa li moli!”.

jan meli li pini utala la, ona ale li lukin e lawa ona: ona li jan Tenaka! jan mute li pilin e wawa tan moli pi jan lawa li toki e ni: “jan Tenaka o! sina o kama jan lawa sin!”. jan ale li toki e ni: “jan Tenaka li jan lawa sin pi kulupu Waka li jan lawa sin pi kulupu Lanu!”. jan li lanpan² e sike pi kiwen mani pi jan lawa moli li pana e ona tawa lawa pi jan Tenaka. jan Tenaka li weka tan tomo suli li tawa ma tomo li toki e ni: “jan pi kulupu Waka o! mi wile kama jan lawa sina, taso kulupu Lanu o ken lon ma ale!”. jan li toki e ni: “tempo ale la, mi mute li wile e ni, taso jan lawa pi tempo pini li wile ala”. jan Tenaka li kama sona e ni la, ona li toki e ni: “sina pona mute a! mi ken kama jan lawa sina!”. kulupu Waka li toki e ni: “pona la jan lawa sin li sina! jan lawa ante li ike mute tawa mi al!”. I

tempo suno kama poka la, jan Tenaka li weka tan ma tomo pi kulupu Waka li tawa ma tomo Noko. ona li kama li toki e ni tawa jan ale: “o kute e mi! mi en kulupu utala li moli e jan lawa pi kulupu Waka”. kalama wawa pi pilin pona li lon. kalama li weka la, ona li awen toki: “mi kama jan lawa ona!”. jan ale pi kulupu Lanu li toki e ni: “jan Tenaka o! o kama jan lawa mi kin!”. ni la, jan Tenaka li kama jan lawa pi kulupu tu. tempo kama la, jan mute pi kulupu Lanu li weka tan ma tomo Noko li open lon ma ante. kin la, jan mute pi kulupu Lanu

en jan mute pi kulupu Waka li open olin li mama e jan sin pi kulupu tu.

taso, jan Tenaka li kama majuna⁴... kin la, sijelo ona li kama pakala. tempo suno wan la, ona li kama ken ala weka tan supa lape li kama wile e misikeke³, taso ona li wile ala moku e ona. ona li toki e ni: “mi majuna. taso, ma ni li tawa jan sin. mi o weka tan ma ni. mi sona ala e ni: jan seme o kama jan lawa sin. mi wile taso e ni: jan sin li pona tawa lawa la, jan lawa sin li jan sin”. tempo kama lili la, ona li moli. jan mute li kama sona e ni la ona li pana e telo tan oko ona li pilin pakala mute li ken ala pali tan ni: jan Tenaka li pona tawa ona. jan li ma e sijelo ona lon lupa suli lon ma tomo Noko. kiwen moli ona la sitelen ni li lon: “anpa pi kiwen ni la, jan Tenaka li awen. ona li lawa pona e kulupu Lanu e kulupu Waka. ona li sewi tawa kulupu tu li weka e ike lon poka ona”.

¹ jan li pilin monsuta la ona li pilin ike mute li pilin wawa ala

³ misikeke li ken pona e sijelo li ken weka e moli

² jan li lanpan e ijo la jan li kama jo e ijo

⁴ jan li majuna la ona li kama lon tempo pini weka a

olin pi ken ala

tan jan Lapate

mi toki e ijo wan lili tawa sina
la, ma ni li ken kama pini a!

pilin olin en pilin utala

tan jan Lapate

mi pilin olin li pilin utala kin. tan seme a? sina wile sona.
mi sona ala; taso lon la mi pilin ni, li wile moli.

toki linja tu

tan jan Ke Tami

→ **ni li toki tu.** taso nimi ale pi ona tu li sama.

linja lawa mi li awen kama ante.

ona li lon ala lawa mi

li weka lon tempo kama.

ken la linja mi li sama tempo.

pini ona li awen kama.

kule linja li pimeja.

taso ni kin li lon tempo ni taso.

tempo li ante e ijo la

pimeja pi linja mi li awen kama walo

li lon ala tempo kama.

lawa mi li kiwen sike lon sewi.

sijelo li jo e linja mute.

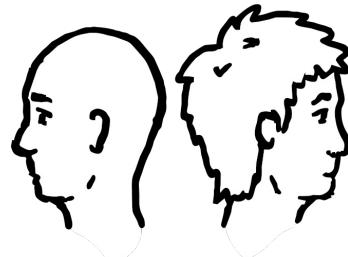
ona li pona li awen

e selo mi anpa e lawa mi ala.

linja mi li ko.

lon lawa mi la ona li kama ala.

weka ona li ike ala tawa mi.

linja mi li awen kama.

ante ona li lon ala.

lawa mi li weka lon tempo kama ken la
linja mi li sama tempo pini.

ona li awen kama.

kule linja li pimeja taso.

ni kin li lon tempo ni.

taso tempo li ante e ijo la

pimeja pi linja mi li awen.

kama walo li lon ala tempo kama.

lawa mi li kiwen sike lon sewi sijelo

li jo e linja.

mute ona li pona li awen e selo.

mi anpa e lawa mi ala.

linja mi li ko lon lawa.

mi la ona li kama ala weka.

ona li ike ala tawa mi.

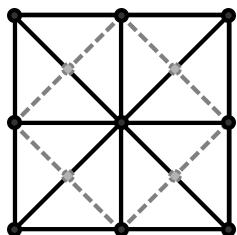
musi linja Tapatan

tan jan Alonola

→ **musi Tapatan** li pona mute. ona li tan ma Pilipina, taso ona li jo e nimi mute li tan ma mute. nimi Tapatan li pona tan ni: ona li nimi pi kalama pona! jan lili en jan suli li ken musi e musi ni.

o pali e musi

sina wile musi la o kama jo e lipu. lipu la o sitelen e sike luka tu tu. o sitelen kin e linja. pini la o kama jo e mani sike luka tu anu sike ante. sike ni o jo e kule tu.

nasin musi

jan tu li musi. ona li utala. jan nanpa wan li pana e sike nanpa wan ona. jan nanpa tu li pana e sike nanpa wan ona. sike ale li lon lipu la sina ken tawa e sike sina. sike li ken taso tawa ma pi sike ala li ken taso tawa ma poka. sike tu wan sina li lon linja wan la sina wawa lon musi!

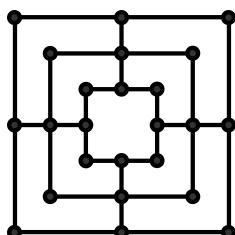
nasin ante

nasin mute li lon tan ni: musi li lon ma mute. ma mute la sina ken tawa e sike tawa ma pi poka ala. jan Asiwi lon ma Mewika la

musi Pikalija (Picaria) li sama musi Tapatan. taso sike luka luka tu wan li lon. sike tu tu namako! ma Kana la lipu pi musi Asi (Achi) li sama musi Tapatan. taso jan li jo e sike tu tu. musi Tapatan la ona li jo taso e sike tu wan.

musi linja ni li ken suli. musi linja suli li kama lon tempo pini mute. ona li tan ma Masu. taso mi sona ala e nimi ona. ni la mi kepeken e nimi Melelu tan toki Lasina (Merellus “musi supa”).

musi Melelu la sike mute tu tu li lon lipu. jan tu li musi. jan musi li jo e sike luka tu tu. sike mute en linja mute li lon a! jan li wile e sike tu wan lon linja wan. ni la ona li ken weka e sike tan jan ante. open la sike li ken taso tawa ma poka. jan wan li jo e sike tu wan taso la sike li ken tawa ma ale pi sike ala. jan wan li jo e sike tu taso anu li ken ala tawa kepeken sike la musi li pini.

musi ni li pona tawa sina la o musi lon poka pi jan pona.

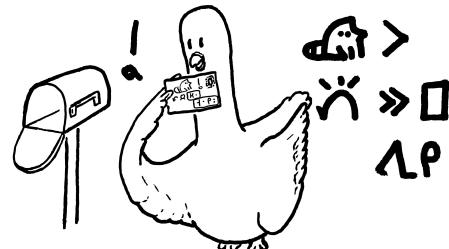
seme li mi

tan jan Alonola

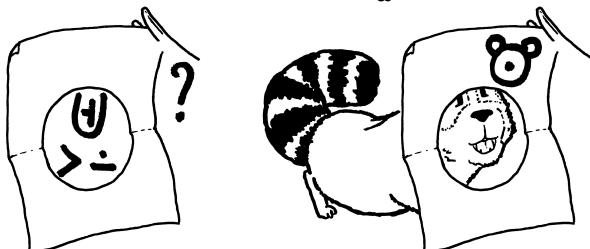
= ma kasi en telo en ma ko la
mi tawa kepeken noka ala
mi moku e pipi e soweli
kepeken uta suli mi

mi weka e selo pi sin ala
mi jo ala e kute lon lawa
taso mi pilin e kalama
kepeken sijelo mi a

sitelen mi li lon misikeke
mi tawa sike la ni li ike
mi ken pana e telo pakala
mi tawa linja la ni li pona

kije-
tesan-
takalu o

tan jan Ke Tami

FAQ

💡 Hello! You're looking at *lipu tempo*, a magazine written in Toki Pona. Maybe you're new and want to know more about this language. Great! This page might answer some of your questions.

What is Toki Pona?

Toki Pona is an elegant minimal language. It was created by the Canadian linguist Sonja Lang in 2001. It has only got 14 letters and about 130 words.

Why would I learn Toki Pona?

Despite how tiny the language is, it is still possible to describe any concept with it. This might fascinate you. Maybe you just want to take a break from the complex world we live in. Or perhaps you just want to talk to your friends without others knowing what you're saying.

How can I learn Toki Pona, and where can I use it?

There is the official book: *Toki Pona: The Language of Good* by Sonja Lang, and there's a *Toki Pona Dictionary* too. There are also free online courses. You can find more information on tokipona.org, as well as on our own website: liputempo.org. **I**

Do you want to contribute?
That's great! You can join us
on liputempo.org. We com-
municate in a Discord server.

sina wile pali tawa lipu tempo
la o tawa lipu liputempo.org ·
lon ona la sina ken tawa ma

toki mi · sina kama lon
kulupo la ni li pona a ·

All text and images in this
document are licenced under
a CC BY-SA 4.0 licence.

sina wile pana anu ante
e ijo pi lipu ni la o lon nasin
CC BY-SA 4.0 ·

ISSN 2752-4639

977 2752 463 00 6